

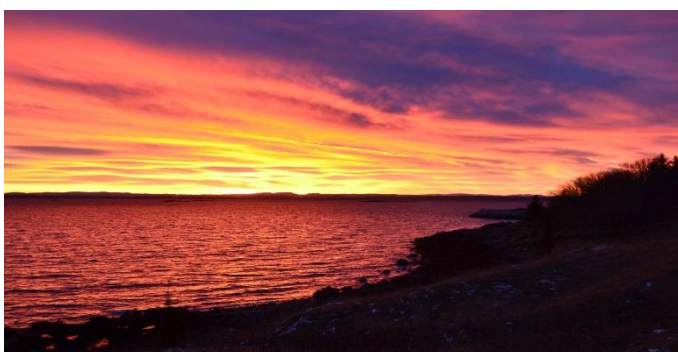


# FRØYA KOMMUNE

Kraft og mangfold

## Strategisk næringsplan 2014-2018

Vedtatt av kommunestyret 11.12.2014



Opphavsrettigheter, forsidebilder:

Bilde øverst: Siw Aina Strømøy

Nest nederst til høyre: Salmar Farming, ved Brage Hansen

Nederst til høyre: illustrasjon av FHL

Nest nederst til venstre: Frøya kommune

Nederst til venstre: Frøya kommune

## Innhold

Hvorfor strategisk næringsplan? .....	4
Frøya i vekst .....	4
Næringsplanen er et verktøy .....	4
Frøya sin posisjon og rolle i dag .....	5
Frøya i en større kontekst .....	7
Organisering og oppfølging .....	8
Mandat .....	8
Årshjul .....	8
Styrker, svakheter, muligheter og trusler .....	9
1. Vi skal jobbe for å utnytte Frøyas fortrinn .....	11
1.1 Det er fortsatt uutnyttede muligheter i havrommet .....	11
1.2 Øyrekka og næringsaktivitet i øyrekka skal være et satsingsområde .....	12
1.3 Utnytte mulighetene som Frøya kultur- og kompetansesenteret og Blått kompetansesenter utgjør. ....	12
1.4 Det må satses på reiseliv .....	13
2. Frøya skal bli internasjonalt ledende på marine næringer .....	13
2.1 Tilrettelegging av areal .....	13
2.2 Profilerings av Frøya .....	14
3. Frøya setter fokus på utdanning, kompetanseutvikling og forskningsaktivitet .....	14
3.1 Frøya må satse på å bli en satellitt for utdanning, kompetanseutvikling og forskningsaktivitet .....	14
3.2 Tilgang på arbeidskraft, kunnskap og kompetanse .....	15
4. Frøya kommune må sikre tilgang til å rekruttere god og tilstrekkelig med arbeidskraft .....	16
4.1 Det må være attraktivt å bo og leve i Frøya kommune .....	16
4.2 Frøya kan ta en mer aktiv rolle for å bli synlig ovenfor studenter og utflyttere .....	16
4.3 Frøya kommune må legge til rette for lokale utdanningstilbud .....	16
5. Det må jobbes for å få attraktive og konkurransedyktige rammevilkår .....	17
5.1 Infrastrukturen må tilfredsstillende næringslivets behov .....	17
5.2 Gode utviklingsarenaer .....	18
6. Utvikle Sistranda sentrum .....	18
6.1 Tiltrekke oss nye butikker og styrke handelsnæringa .....	18
6.2 Ha fortsatt fokus på sentrumsnære boliger .....	18
6.3 Oppgradering, forskjønning og fremtidig vedlikehold av uteområder i sentrum .....	19

## Hvorfor strategisk næringsplan?

### Frøya i vekst

Frøyasamfunnet er i en rivende utvikling. De siste årene har kommunen opplevd en sterk befolkningsvekst og et næringsliv i sterk vekst. Frøya kommune jobber for at denne trenden skal kunne fortsette. Da er det nødvendig med planer som legger strategier for hvordan vi skal sikre videre utvikling. Frøyas visjon er en måte å uttrykke hvordan vi ønsker å møte fremtiden.

*Frøya kommune har kraft og mangfold som sin visjon. Her på Frøya skal det være rom for å satse og vilje til å bidra, og vi har det i oss at det er viktig og riktig å spille hverandre gode.*

---

4

Frøya kommunes visjon er også slik vi ønsker at næringslivet på Frøya skal være: sterkt og mangfoldig. Denne næringsplanen peker på 6 hovedmål som er viktige for Frøyas utvikling. Vi skal bygge videre på og utnytte Frøyas fortrinn. Næringslivet er spesialisert mot havbruk og deler av fiskeri og vi ønsker at Frøya skal ta en internasjonalt ledende rolle innenfor dette området. Det er viktig for Frøya å sette fokus på utdanning, kompetanseutvikling og forskningsaktivitet for å være frempå blant annet innenfor produksjon av sjømat. Vi ser også et stort behov for fokus på å få til god og tilstrekkelig rekruttering av arbeidskraft. En viktig rolle for kommune, næringsforum, næringshage og Frøya vgs er å ha fokus på rammevilkår slik at Frøya oppleves som attraktivt og konkurransedyktig. En viktig del av dette er å sette fokus på sentrumsutvikling av Sistranda. Derfor har sentrumsutvikling blitt et eget hovedmål i næringsplanen.

### Næringsplanen er et verktøy

En strategisk næringsplan kan være et godt felles verktøy for vekst og utvikling. Vår strategiske næringsplan sier hva vi ønsker å bli bedre til og hvordan vi skal få det til. For at en slik plan skal være et godt verktøy forutsetter det samarbeid, entusiasme og engasjement.

Næringsplanen er et felles verktøy for vekst og utvikling. Den setter rammene for hva vi skal fokusere på og prioritere i årene som kommer. Det er viktig å tenke langsiktig og planlegge for de utfordringene og behovene vi ser vil komme de neste årene. I denne planen er det derfor utarbeidet langsiktige mål og strategier for det næringspolitiske arbeidet i kommunen som politikere, offentlig forvaltning, utdanningsinstitusjoner og næringsliv skal jobbe med. Dette har vi fulgt opp med konkrete tiltak for å nå planens langsiktige mål. Både ansvar og tidsperspektiv er foreslått for de konkrete tiltakene.

Strategisk næringsplan for Frøya kommune vedtas av kommunestyret og gis status som en sektorplan for næring. I arbeidsgruppa har næringsforum, næringshage, videregående skole (foreløpig delvis), politisk representant og kommunens administrasjon vært involvert i arbeidet. Dette har blitt gjort for å oppnå en bred involvering fra næringsliv, organisasjoner, skole, politikere og administrasjon.

*En næringsplan må være et levende dokument for å lykkes med planens målsetninger.*

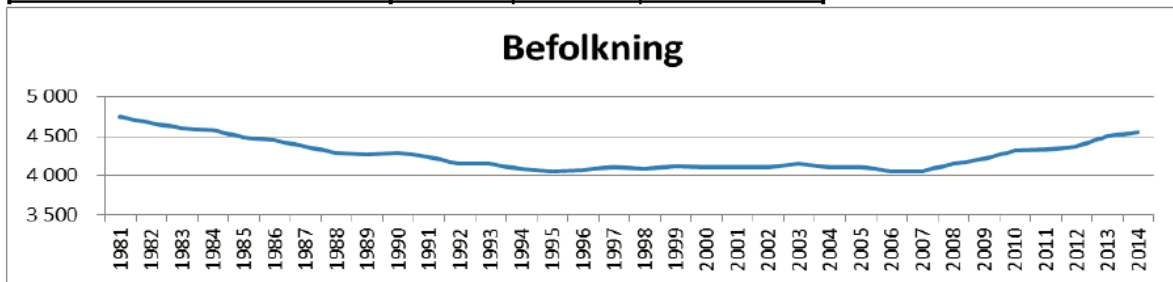
---

Det er viktig at involverte parter har eierskap til den strategiske næringsplanen slik at alle aktørene jobber sammen mot felles mål som vi tror er til beste for Frøyasamfunnet og næringslivet. Arbeidsgruppa har derfor foreslått en organisering for oppfølging og evaluering av næringsplanen som et verktøy for å holde fokus på våre mål og gjøre dokumentet levende.

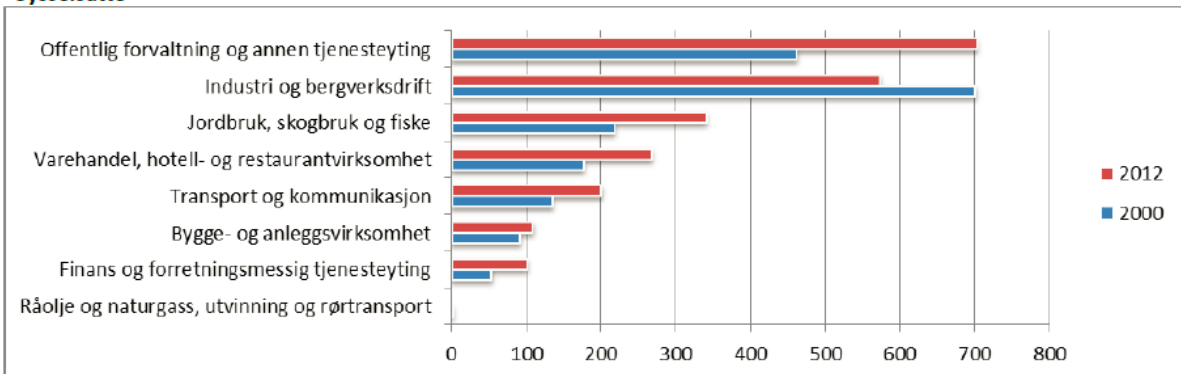
## Frøya sin posisjon og rolle i dag

Frøya kommune har hatt en positiv befolkningsvekst fra 2007-2013 med en vekst på 454 personer (10,1 %). Det er per 1. januar 2013: 4 506 personer som bor på Frøya. Av disse utgjør 2 677 personer arbeidsstyrken (blant personer mellom 16-74 år).

ANTALL INNBYGGERE		Prosentvis endring	Prosentvis endring	Annualisert årlig vekstrate
2004*	2014*	2004-2014	2009-2014	2004-2014
4107	4547	10,71 %	7,88 %	1,03 %



### Sysselsatte



Kilde: Bearbeidet av sekretariatet for Orkdalsregionen og Sør-Trøndelag fylkeskommune, originalkilde er SSB

På NHOs nærings-NM for 2013 kapret regionen Frøya/Hitra førsteplassen på en av karingens fire mål for næringsutvikling: Vekstindeks. Tre indikatorer er lagt til grunn for den vurderingen: andel foretak med omsetningsvekst høyere enn prisstigningen (KPI), andel foretak med realvekst justert for effekten av bransjestrukturen og andel foretak med vekst i verdiskaping.

I NHOs kommune-NM er Frøya/Hitra den regionen som har beveget seg mest opp, med 29 plasser til 37. plass i 2012:

*«Hitra og Frøya var for noen år siden preget av nedgang i fiske og fraflytting, men er blant de kommuner som har hatt svært positive virkninger av oppdrettsvirksomhet. En stor andel av befolkningen og arbeidsstyrken er innvandrere og antallet innvandrere er tredoblet fra 2008 til 2012.»*

Regionen har også hatt en positiv utvikling de siste 15-20 år innenfor deler av fiskeri som spesielt taskekrabbe, sjøkreps, kamskjell og etter hvert tang/tare. Frøya kommune er sannsynligvis også Norges største villsaukommune.

Oversikt over topp 10 nasjoner bosatt på Frøya:

Topp 10 nasjoner	Utenlandske statsborgere per 2014
Litauen	300
Polen	124
Estland	95
Bulgaria	55
Tyskland	48
Thailand	38
Sverige	32
Filippinene	23
Latvia	20
Russland	15

Kilde: SSB: «Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, etter region, landbakgrunn, tid og statistikkvariabel»

Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR) har analysert Sør-Trøndelag for å finne ut hvilke regioner har potensiale til å bli regionale tyngdepunkt i tillegg til Trondheim og har kommet frem til at:

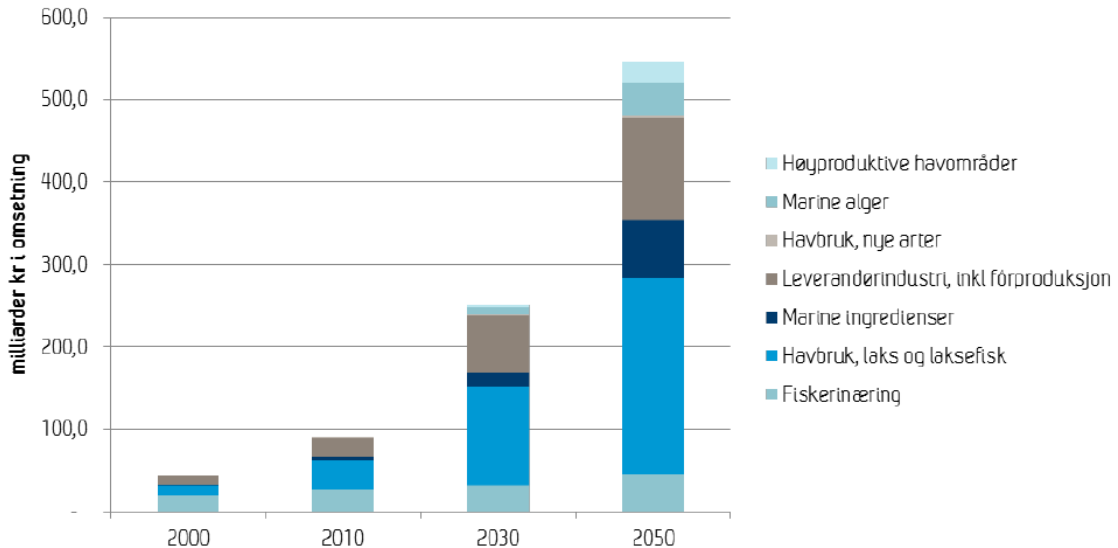
*«Hitra/Frøya. Den regionen som ved siden av Orkdal scorer best på det meste. Hovedutfordringene er en relativ liten befolkning som er spredt på flere tettsteder, lav integrasjon med nabokommunene og en utvikling som i de senere årene er basert på innvandring. Regionen er også sårbar for ekstern påvirkning på grunn av sin næringsspesialisering.»*

---

## Frøya i en større kontekst

Frøya-samfunnet har hatt en god utvikling de siste årene. Næringene på Frøya er i stor grad spesialiserte innenfor fiskeri og havbruksnæringene og tilknyttede næringer. Skal vi se på utsiktene fremover er det naturlig å se til blant annet NTVA og DKNVS rapport *Verdiskaping basert på produktive hav i 2050*. De har stor tro på marin verdiskapning og tror potensiale for verdiskapningen i 2050 er 550 milliarder:

### Scenário 2050: Potensial for marin verdiskapning



7

Det jobbes i dag med en regional strategisk næringsplan for Orkdalsregionen. En regional plan vil kunne styrke regionen og det regionale samarbeidet.

Marin Strategiplan Trøndelag 2011-2014 er en viktig overordnet regional føring som er forankret i en felles fylkesplan for Trøndelag og er et styringsdokument for økt verdiskapning innen marin sektor i Trøndelag. I korte trekk identifiserer planen 8 strategier som frem til 2014 har vært i fokus for å nå visjonen:

*«Trøndelag skal bli verdens ledende og mest bærekraftige havbruksregion og Norges viktigste på deler av den øvrige marine sektor»*

#### Strategier der Trøndelag skal bli (og delvis er) internasjonalt ledende

Strategi 1 Havbruk som viktig verdiskaper

Strategi 2 Bærekraftig havbruk- og fiskeriteknologi

Strategi 3 Industriell marin bioteknologi

Strategi 4 Forebyggende fiskehelse

#### Strategier der Trøndelag skal bli nasjonalt (og delvis er) ledende

Strategi 5 Videreutvikling av fiskerinæringen

Strategi 6 Marine arter i oppdrett

Strategi 7 Bruk og vern av kysten

Strategi 8 Synergier mellom blå og grønn sektor



## Organisering og oppfølging

Den strategiske næringsplanen må være et levende dokument, og skal utvikle seg i takt med samfunnsutviklingen både på Frøya og i regionen for øvrig. Skal vi lykkes med dette er det avgjørende at det oppnevnes en tverrfaglig og tverrinstitusjonell næringsplangruppe, Strategisk Næringsplan – gruppen, som gis et mandat for oppfølgingen og koordineringen. Da ordføreren innehar det overordnede ansvaret for alle politisk vedtatte planer, er det naturlig at ordføreren også er leder av gruppen.

*SNP-gruppe, sammensetning:*

Leder	Ordfører
	Rådmann/kommunens administrasjon
	Frøya Næringsforum
	Frøya VGS
	Trøndersk Kystkompetanse

Næringsrådgiver fungerer som sekretær og skal koordinere og tilrettelegge for møteaktiviteten. Antall representanter fra hver institusjon avklares etter høring og politisk behandling.

### Mandat:

*Ivareta oppfølging av Strategisk Næringsplan, herunder*

- Ta ansvar og være pådriver for oppfølging av tiltakene i handlingsplanen.
- Være bindeleddet for å ivareta koordinering og dialog mellom lokalt næringsliv, Frøya Næringsforum, Frøya kommune, Trøndersk Kystkompetanse, Frøya VGS og FoU-institusjoner.
- Inneha det overordnede ansvaret for å foreta en årlig gjennomgang av status i gjeldende handlingsplan (årshjul; se punkt 2.3), med det formål å avklare hvilke tiltak som er utført/ ikke utført. På bakgrunn av denne gjennomgangen skal det utarbeides forslag til rullering av handlingsplanen.

### Årshjul

Fra og med 2015 skal SNP- gruppen etablere en årlig rutine, med det formål å gjennomføre en årlig rullering inkludert politisk behandling av delmål og konkrete tiltak. Denne årlige gjennomgangen skal avdekke status for de ulike tiltakene i næringsplanen, samtidig som nye tiltak kan vurderes. Rulleringsprosessen skal legge til rette for lokal medvirkning og involvering.

SNP-gruppen er ansvarlig for at handlingsplanen rulleres årlig, i samvirke med rullering av kommende års budsjettplan, også i forhold til føringer for langtidsbudsjettet. Neste års handlingsplan skal senest vedtas i siste Formannskaps-/ Kommunestyremøte før jul, hvert år.



## Styrker, svakheter, muligheter og trusler

Frøya-samfunnet har sine styrker og svakheter, samtidig som det finnes både muligheter og trusler. I forarbeidet til denne planen ble det utarbeidet til sammen 16 SWOT-analyser innenfor ulike bransjer/temaer for Frøya. Av hensyn til omfanget er ikke disse SWOT-analysene vedlagt næringsplanen, men er samlet i et eget dokument.

I desember 2011 arrangerte Frøya kommune og Frøya Nye Næringsforening (nå Frøya Næringsforum, forkortert til FNF) i samarbeid med Trøndersk Kystkompetanse (TKK) og Sintef, en workshop for næringslivet i lokalene til Frøya Næringspark på Nesset. På workshopen kom det inn mange konkrete innspill til hva næringslivet mener er Frøyas fortrinn og flaskehalser. Alle innspill og forslag til tiltak som kom inn, er sammenstilt som et eget dokument sammen med SWOT-analysene.

Med utgangspunkt i disse SWOT-analysene, næringslivets innspill under workshopen og en oppdatering av hva som har skjedd siden workshopen – kan vi her presentere en overordnet SWOT for Frøya per 2014.

Tabell: Overordnet SWOT-analyse for Frøya

	STYRKER	SVAKHETER
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Internasjonalt ledende havbruksregion.</li> <li>- Nasjonalt ledende innenfor profilråstoff som kamskjell, teinefanget sjøkreps og taskekrabbe.</li> <li>- Lokal leverandørklynge med lokalt eierskap og også med betydelig eksportrettet virksomhet.</li> <li>- En vekst-kommune.</li> <li>- Kystkultur og endringsvillighet</li> <li>- Nytt Kultur- og kompetansesenter, ny vgs. med ulike samarbeidsavtaler</li> <li>- Naturgitte fordeler og forutsetninger for fiskeri og havbruk</li> <li>- Nærhet til marine ressurser.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ensidig/ sårbart næringsgrunnlag: Fiskeri- og havbruk.</li> <li>- Mangelfull infrastruktur, spesielt innenfor IKT, transport og botilbud generelt.</li> <li>- Fraksjonert reiseliv (mange små aktører).</li> <li>- Mangel på kompetanse/ kompetent arbeidskraft.</li> <li>- Til dels betydelig gjennomstrømming av arbeidskraft.</li> </ul>
	MULIGHETER	TRUSLER
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vekst/ videreutvikling innenfor marin sektor.</li> <li>- Videreutvikle reiselivsnæringen.</li> <li>- Styrke bolyst og kommunens</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- At kommunen ikke er rask nok til å tilrettelegge næringsarealer på land og sjø.</li> <li>- Oppdrettsnæringas omdømme.</li> <li>- Endring av rammebetingelser for fiskeri-</li> </ul>

	<p>attraktivitet.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Utvikle Sistranda som et attraktivt kommunesentrum.</li> <li>- Produksjon av fornybar energi.</li> <li>- Å bli et hovedsete som praksisfelt for forskning, utvikling og utdanning innen marin sektor.</li> </ul>	<p>og havbruksnæringen (forårsaket av klimaendringer, juridiske endringer etc.).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Internasjonale konjunkturer.</li> <li>- Tilgjengelighet/ dekning/ kapasitet på IKT (mobilnett/ bredbåndsnett).</li> <li>- Manglende fokus på urbanisering ved fortetning og bedre servicetilbud kan være en hindring for attraktivitet og tilflytting.</li> </ul>
--	---	---

## 1. Vi skal jobbe for å utnytte Frøyas fortrinn

Frøya har mange fortrinn, både sett ut i fra beliggenheten, natur- og kulturkvaliteter, og ikke minst det eksisterende næringslivet. Næringslivet på Frøya peker seg på mange måter ut, blant annet er det flere internasjonale aktører med lokalt eierskap. Viktige fokusområder er de marine og maritime næringene, møteplasser, utvikling av det lokale støtteapparatet, kultur- og naturbasert verdiskaping, utnytte lokalt potensiale innenfor fornybar energi og utnytte mulighetene ved det nye Kultur og kompetansesenteret og Blått kompetansesenter. kompetansesenter. Et annet fortrinn som Frøya har er viljen til å prøve og å satse. Det er viktig at Frøya også framover gir rom for dette og er kreativ når det gjelder næringsutvikling innen nye områder/bransjer. Det som gjør Frøya kommune spesielt unikt - utover sterkt næringsliv, fremmedspråklig bosetting, topografi og geografisk plassering - er kommunens øyrekke og at spesielt deler av den er bebodd og har aktivitet (kulisser har vi nok av langs kysten). Dette er særdeles viktig, attraktivt og i stor grad avgjørende for utvikling av bl.a. reiselivet. Det er også en kjensgjerning at de senere års utvikling ved Frøya vgs. ikke bare har økt omdømme for skolen, men også for hele Frøya samfunnet.

### 1.1 Det er fortsatt uutnyttede muligheter i havrommet

Rapporten *Verdiskaping basert på produktive hav 2050* estimerer at den marine verdiskapingen i Norge har et potensiale på i overkant av 500 milliarder. Det vil si et potensiale for en femdobling av verdiskapingen. Denne veksten tror eksperter vil skje både ved at dagens kjerneområder videreutvikles og at nye industrier vokser frem. På Frøya ser vi muligheter for å ta del i denne veksten og vi ønsker å gjøre det vi kan for å bli en viktig aktør også i denne utviklingen. Frøya ønsker å fortsatt legge til rette for at fiskeri har rom for å vokse og utvikle seg.

#### Tiltak:

- FNF, TKK, Frøya vgs og næringsrådgiver skal, i tett samarbeid med næringen, starte arbeidet med å jobbe frem en Arena -søknad rettet mot marin sektor, innen utgangen av 2015
- Søke og legge til rette for nye næringer og leverandørindustri
- Det må være et godt samarbeid med fiskere, fiskarlag og fiskemottak.
- Samarbeidet mellom kommunen og fiskerirettlederkontoret skal styrkes.
- Næringsfondet skal være en god finansieringskilde når fiskere skal videreutvikle sin bedrift/foretak.
- Det må jobbes målrettet for at vi skal tiltrekke oss relevant kompetanse innen forskning og marine fag.
- Frøya kommune skal jobbe for at det er rom for både bruk og vern, innenfor rammen av den kommende forvaltningsplanen for Froan.
- Se på om dagens dialog mellom oppdrett og fiske er optimal.
- Ta en andel i et Global Centre of Expertise (GCE) aquaculture programmet.

**Ansvar:** Frøya kommune, næringsforum, Frøya vgs. og næringshage

**Fremdrift:** 2014-2016

## 1.2 Øyrekka og næringsaktivitet i øyrekka skal være et satsingsområde.

I dag er det i hovedsak Sula, Mausund, Sørburøya og Bogøya som har helårs bosetting i øyrekka. Næringsaktiviteten i øyrekka består blant annet av fiske, oppdrett, matbutikker, servicenæring og reiselivsnæring. For å beholde bosetning og næringsaktivitet er det viktig at øyrekka oppleves attraktiv med tilfredsstillende infrastruktur.

### Tiltak:

- Jobbe for en realisering av og oppslutning til prosjektet Øyrekka inn i Framtida
- Rutetilbudet til øyrekka må sterkt forbedres.
- Parkeringsmuligheter og fasiliteter for reisende på Dyrøya må forbedres (parkering og venterom).
- Det bør stimuleres til kreativ næringsetablering i øyrekka.
- Det bør ses på muligheter for å redusere kostnader ved pendling.
- Sørge for at KystNorge legger til rette for egnet reiselivsaktivitet i øyrekka (kartlegging og utvikling).
- Utnytte Ramsar-statusen innenfor reiseliv.

**Ansvar:** Frøya kommune, TKK, næringsforum, destinasjonsselskapet Kyst Norge og de som bor i øyrekka.

**Fremdrift:** 2014-2018

## 1.3 Utnytte mulighetene som Frøya kultur- og kompetansesenteret og Blått kompetansesenter utgjør.

Frøya kultur- og kompetansesenter (FKK) åpner i september 2014, og blir et flott bygg som inneholder kultur og utdanning. FKK vil være en god møtearena. Frøya kultur- og kompetansesenter eies av Frøya kommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune. Arbeidet med Blått kompetansesenter (BKS) startet i 2013 og byggestart er planlagt mot slutten av 2014. Dette senteret skal huse forskning, innovasjon, utdanning og utvikling innen havbruk i vid forstand.

### Tiltak:

- Jobbe for at FKK blir et naturlig og attraktivt knutepunkt for kultur, næring og kompetanse regionalt (regionalt/nasjonalt referanseinstitusjon).
- Være våken på synergieffekter som kommer av aktiviteten rundt FKK og BKS.
- Ta i bruk FKK og fyller det med aktiviteter.
- Jobbe for å få flere store aktører innen marin sektor til å ta i bruk Frøya og Blått kompetansesenter, og bidra til at de ser verdien av nærhet til dette viktige praksisfeltet.
- Jobbe for at BKS blir en god koblingsboks mellom næring, forskning og utdanning.
- Jobbe for at aktører utenfor BKS kobles opp mot senteret slik at det blir et regionalt senter for forskning og kompetanse innen marin sektor.

**Ansvar:** Frøya kommune, TKK, Frøya Næringsforum, Frøya vgs og næringslivet.

**Fremdrift:** 2014-2018

## 1.4 Det må satses på reiseliv

Frøya kommune kan by på et spennende og eksotisk reisetilbud. Det har lenge blitt sagt om øyrekka at «Øyrekka er gullrekka». Slagordet er et resultat av besøkendes opplevelser i øyrekka. I tillegg har Fast-Frøya flere flotte attraksjoner som for eksempel Titran med Stabben fort, Gaustadbrygga og utsikt til Slettingen fyr, samt små og store attraksjoner rundt om i alle de aktive grendene på hele Frøya. Frøya har mye å by på kulturelt og i reiselivssammenheng! Vi ser at reiselivsnæringen på Frøya har et potensiale til å vokse og skape flere arbeidsplasser og flere tilbud til turister.

### Tiltak:

- Det må jobbes aktivt for å opprettholde den aktiviteten som allerede er i kommunen.
- Legge til rette for etablering av campingplass og tømme-stasjon for bobiler/campingvogner. Dette bør inn i arealplanen.
- Arrangere en årlig temadebatt/work-shop med tema: Reiselivssatsingen fremover.
- Evaluere organisering av reiselivssatsingen.
- Tettere dialog og samhandling mellom reiselivsdestinasjonene og reiselivsaktørene i Trondheim og på kysten.
- Etablere et bedriftsnettverk som jobber med å utvikle og markedsføre pakketilbud og Frøya som destinasjon.
- Styrke samspillet mellom frivillighet og næringsliv og koblingen mellom kultur og næring.
- Jobbe for bedre informasjon til turister.
- Legge til rette for et utvidet turisttilbud i øyrekka.

**Ansvar:** Frøya kommune, Frøya Næringsforum, reiselivsaktører, Kyst Norge

**Fremdrift:** 2014-2018

## 2. Frøya skal bli internasjonalt ledende på marine næringer.

Fiskeri og havbruk er, og har vært, to bærebjelker for vår samfunnsutvikling. Per i dag er havbruksnæringen selve motoren for næringsutvikling på Frøya, men også kamskjell, sjøkreps, taskekrabbe og etter hvert tare/tang er og vil bli viktige profilråstoffer for regionen.. Havbruk og fiskeri vil, etter all sannsynlighet, være styrende for verdiskapningen på Frøya fremover både på kort og lang sikt. En stadig økende global befolkningsvekst vil trolig medføre at markedet for sjømat også vil øke fremover. Viktige fokusområder er tilrettelegging av areal, rammebetingelser, arbeidskraft, kunnskap og kompetanse, profilering og marked.

### 2.1 Tilrettelegging av areal

I løpet av høsten 2014 blir Nord-Hammervika næringsområde ferdigstilt. Det er et næringsområde på ca. 140 daa som allerede er fulltegnet. Skarpneset er ferdigregulert og klart for utbygging. Dette er et næringsområde på ca 105 daa. Tilgang på gode næringsareal er viktig når man skal tiltrekke seg nye bedrifter og gründere. Det er også særs viktig at Frøya har nok næringsarealer med tanke på den veksten som har vært, er og vil komme i havbruksnæringen.

### Tiltak:

- Samhandling og godt samarbeid mellom kommune og næringsliv må styrkes.
- Styrke markedsføringen av arealer og arbeide med å tiltrekke oss nye bedrifter.
- Aktivt søke nye aktører til å etablere seg på nye eller tilgjengelige næringsarealer.

**Ansvar:** Frøya kommune, FNF og næringslivet selv.

**Fremdrift:** 2014-2017

## 2.2 Profilering av Frøya

Partnere for Nyskaping gjennomførte i 2013 en undersøkelse blant studenter på NTNU for å finne ut blant annet om Frøya og Hitra er attraktive, og hvorvidt nyutdannede ønsker å flytte til Frøya. Undersøkelsen viste at Frøya har et stort forbedringspotensial og dette har det blitt tatt tak i siden. Både næringsliv og kommunen har behov for å rekruttere personer med riktig fagbakgrunn. Dette behovet vil vokse i fremtiden, og Frøya være frempå og synlig i kampen om de beste hodene.

### Tiltak:

- Være synlig på nasjonale og internasjonale konferanser og utstillinger som er relevant for Frøya.
- Tilstedeværelse på utdanningsarenaer, f.eks. NTNU, HiST, BI, m.fl, og også internasjonale arenaer.
- Jobbe for å tiltrekke oss besøk av viktige beslutningstaker og samarbeidspartnere.

**Ansvar:** Frøya kommune, TKK, FNF, Frøya vgs og næringen selv.

**Fremdrift:** Kontinuerlig

## 3. Frøya setter fokus på utdanning, kompetanseutvikling og forskningsaktivitet

Dersom Frøya skal bli en verdensledende region innenfor havbruk må det satses sterkere på utdanning, kompetanseutvikling og forskningsaktivitet. Frøya videregående skole tilbyr fagutdanning for marine næringer lokalt. I tillegg bør det satses på desentralisert høyere utdanning. Stadig flere arbeidsoppgaver krever høyere utdanning. Det er viktig at det også fremover gis god og relevant karriereveiledning til ungdommen. Frøya videregående og Frøya kommune har gode relasjoner og godt samarbeid med høyskoler og universitet. Dette må pleies og utvikles videre. Koblinger til forskningsmiljøer som jobber tett på praksisfeltet er viktig for å utvikle nye løsninger, og å løse flaskehalsen. Med sterke koblinger til de beste forskningsmiljøene kan næringslivet på Frøya lede an i utviklingen, og kompetansemiljøet på Frøya styrkes.

### 3.1 Frøya må satse på å bli en satellitt for utdanning, kompetanseutvikling og forskningsaktivitet

Frøya er i dag praksisfeltet spesielt for blå sektor, men bør også kunne utvikles til andre sektorer som bla. innenfor sosial-/helsesektoren, etter og videreutdanning innenfor ulike sektorer, mv. På Frøya produseres og fangstes sjømat som forsyner verden. Vi ser at marin sektor stadig utvikles og sjømatproduksjon, fiske, leverandørindustri og prosessindustri tar i bruk ny teknologi og stiller høyere krav til kompetanse. Det er derfor viktig at Frøya kobler seg opp mot forsknings- og kompetansemiljøene for å styrke næringa, rekruttere kompetanse og gjøre Frøya kommune enda mer attraktiv for næringsaktivitet.

**Tiltak:**

- Frøya kommune er praksisfeltet for blå sektor og bør kobles sterkere opp mot forsknings- og kompetansemiljø.
- En sterk satsning på et regionalt Blått kompetansesenter vil skape et større kompetansemiljø i regionen innen blå sektor.
- Fokus på å styrke trepartssamarbeidet med Hitra og Trondheim kommune for å styrke Trøndelag som sjømatregion.
- Høyere og høyere krav til kompetanse gjør at det i enda større grad må legges til rette lokalt for utdanning på høyere nivå.
- En realisering av Ocean Space Centre i Trondheim vil styrke regionen som forskningsarena for blå sektor.
- Livslang læring og 13-årig integrert utdanningsløp – jf. tidligere behandling og vedtak i kommunen.
- Newton Marine Rom er et innovativt undervisningstilbud som styrker realfagsundervisningen og interessen for havets ressurser hos barn og unge.

**Ansvar:** Frøya kommune, næringa selv, næringshage og næringsforum

**Fremdrift:** 2014-2018

### 3.2 Tilgang på arbeidskraft, kunnskap og kompetanse

Tilgang på tilstrekkelig arbeidskraft med riktig kompetanse er ofte en utfordring. Det er derfor viktig å ha en god dialog om nåværende og fremtidige behov for å best mulig tiltrekke seg den kompetansen som er nødvendig. Frøya kommune har stor arbeidsinnvandring. Det gjennomføres nå en kartlegging av kompetansen disse besitter. Det er nærliggende å tro at denne kompetansen ikke utnyttes godt nok pr i dag. Befolkningsveksten som har vært de siste 7-8 årene har også ført til et press på boligmarkedet. Skal Frøya fortsatt ha en befolkningsvekst må det finnes tilstrekkelig med boliger å eie eller leie.

**Tiltak:**

- Kontinuerlig oppdatering på hvilken kompetanse vi har på Frøya
- Ha en god dialog med næringsliv om arbeidskraft og kompetansebehov.
- Undersøke tiltaksmuligheter for å få bedre tilgang på boliger til leie.
- Vurdere behov for lavterskel kompakt/sentrumsnært botilbud for elever, studenter, forskere, m.fl.
- Jobbe for at det i regionen etableres et felles servicesenter for utenlandske arbeidstakere (SUA-kontor)

**Ansvar:** Frøya kommune og FNF

**Fremdrift:** Kontinuerlig



#### 4. Frøya kommune må sikre tilgang til å rekruttere god og tilstrekkelig med arbeidskraft

En konsekvens av utviklingen innenfor næringslivet er at det stilles stadig større krav til kompetanse. Som følge av dette må det tilrettelegges for et lokalt utdanningstilbud, også på høyre nivå. Vi må motivere våre unge til å ta en utdanning som gjør at de kan bo og jobbe i heimkommunen. Det er viktig at Frøya er et attraktivt sted å bo og arbeide, og at dette blir synliggjort for både de som bor her og de som er potensielle tilflyttere. En god oversikt over hvilke kompetansebehov næringslivet har og vil ha behov for fremover er viktig i denne sammenheng. Det er viktig at Frøya er et attraktivt sted å bo for potensielle tilflyttere. Det bør også være oppmerksomhet rundt utfordringer for par som flytter til Frøya med tanke på jobb nr. 2.

##### 4.1 Det må være attraktivt å bo og leve i Frøya kommune

Frøya skal være et godt sted å bo og leve. Skal næringslivet utvikle seg og skape nye arbeidsplasser må Frøya være et sted folk vil etablere seg. Det er viktig at de som bor i kommunen trives, og at tilflyttere finner seg til rette og blir værende.

###### Tiltak:

- Det må jobbes bevisst for å tiltrekke oss sentrale servicetilbud.
- Frøya kommune må ha et godt og variert fritidstilbud (kultur, idrett, frivillighet, mv.).
- Kommunen skal arrangere infomøter for tilflyttere.
- Etablering av et mottakssenter eller boligkontor kan gjøre det enklere for tilflyttere og potensielle tilflyttere å etablere seg på Frøya.

**Ansvar:** Frøya kommune, FNF og lokale organisasjoner

**Fremdrift:** 2014-2018

##### 4.2 Frøya kan ta en mer aktiv rolle for å bli synlig ovenfor studenter og utflyttere.

Frøya kommune bør ta grep for å utnytte det potensialet som ligger i å få utflytta frøyvæinger tilbake til kommunen. Ser vi på statistikk for innenlands flytting har Frøya kommune et flyttere-regnskap som går i minus. Den store befolkningsveksten i kommunen skyldes først og fremst stor arbeidsinnvandring fra utlandet.

###### Tiltak:

- Gjennomføre arrangement for utflytta Frøyvæinger og Frøyvæinger som studerer (Frøyakveld).
- Næringslivet må bli mer synlig i universitets- og høgskolemiljø.
- Følge opp «Flytt tilbake»-prosjektet

**Ansvar:** Frøya kommune, TKK og næringslivet.

**Fremdrift:** 2014-2018

##### 4.3 Frøya kommune må legge til rette for lokale utdanningstilbud

Det må legges enda bedre til rette for lokale utdanningstilbud som desentralisert utdanning og god videregående utdanning, samt et sterkt ressursenter. Vi må planlegge de behovene for arbeidskraft og kompetanse som kommer. Utdanning må tilpasses behovet.

**Tiltak:**

- Kartlegge fremtidige behov for arbeidskompetanse som kommer på kort og lang sikt.
- Jobbe for god samhandling mellom grunnskole, videregående skole, ressurscenter og opplæringskontoret.
- Organisere faste samlinger med næringsaktørene for å diskutere og fremme behovet for arbeidskraft.

**Ansvar:** Frøya kommune, utdanningsinstitusjonene, FNF og næringen selv.

**Fremdrift:** 2014-2018

## 5. Det må jobbes for å få attraktive og konkurransedyktige rammevilkår

Rammevilkår er viktig både lokalt og nasjonalt. Rammevilkårene må være både attraktive og konkurransedyktige for at bedrifter skal velge å etablere seg på Frøya. Frøya er sårbar for endringer i rammevilkår nasjonalt/internasjonalt, spesielt innenfor fiskeri og havbruk. Det er derfor en fordel med et allsidig næringsliv. Det er også viktig at Frøya lokalt har gode løsninger for infrastruktur, transport og logistikk, samtidig som det er etablert utviklingsarenaer og ordninger som stimulerer til innovasjon og nyskaping.

### 5.1 Infrastrukturen må tilfredsstillende næringslivets behov.

Fylkesvei 714 er under utbygging og Frøyasamfunnet merker allerede nå fordelene av dette. Historien viser at veiutbygging har vært avgjørende for veksten i næringslivet. Med etableringen av BK vil kommunikasjon bli enda viktigere for å tiltrekke forskningsinstitusjoner og nye bedrifter. I en slik sammenheng vil en direktebåt mellom Sistranda og Trondheim ha en positiv samfunnsøkonomisk betydning. Det er også langt til nærmeste flyplass med faste flyvninger. En utvidelse av Frøya Flyplass bør vurderes på nytt. Annen viktig infrastruktur er bredbånd og mobildekning, vannforsyning og strømmnett.

**Tiltak:**

- Jobbe for å etablere en direktebåt mellom Trondheim og Sistranda.
- Se på muligheter for å utvide Frøya flyplass og øke aktiviteten på flyplassen.
- Sørge for god kommunikasjon til og fra øyrekka, både når det gjelder folk og gods.
- Støtte opp om Minofas arbeid med å etablere en fergeforbindelse mellom Hitra og Hemne.
- Etablere flere dypvannskaier (Skarpneset) og sentrumsnær liggekai som muliggjør at større båter foretar proviantering på Sistranda.
- Arealavklaringer til sjøs: avveininger mellom havbruk, fiske, natur og ferdsel.
- Utbedring av bredbånd og mobildekning.
- Ha tilstrekkelig vannforsyning for næringsetablering.
- Utbygging av strømmnett/fiber i sammenheng med fremtidig planlagte næringsområder.
- Opprettholde mottaksstrukturen for fisk og skalldyr.
- Kartlegge mulighetene for finansiering av fiskefartøy, bla. i Innovasjon Norge.
- Se på muligheter for etablering av en skyttelbåt.
- Frøya kommune ser på muligheten for å opprette en finansierings-/låneordning for unge fiskere.
- Se på nye næringsarealer, både sjønært og ikke-sjønært

**Ansvar:** Frøya kommune, næringen selv og FNF.

**Fremdrift:** 2014-2018

## 5.2 Gode utviklingsarenaer

Det er viktig at det offentlige og utviklingsapparatet har en god dialog med næringslivet om behov og utfordringer slik at det kan legges best mulig til rette for næringsutvikling. Nøkkelord er felles møtearena, god dialog med fokus på å spille hverandre gode, veiledning for nyetableringer, rask saksbehandling og tilrettelegging for utvidelse og utvikling av eksisterende virksomheter.

### Tiltak:

- Aktiv etablerer- og førstelinjetjeneste.
- Intensivere entreprenørskapsholdninger for eksempel gjennom Grunder Camp og etablererprogram.
- Ha faste møtearenaer mellom næringsliv og det offentlige (frokostmøter)
- Være oppdatert på gjeldende statlige rammevilkår og følge med på eventuelle endringer som kan ha betydning for oss.
- Næringsplan avstemmes med regional næringsplan for Orkdalsregionen når den vedtas.

**Ansvar:** Næringsrådgiver, TKK og FNF

**Fremdrift:** Kontinuerlig

## 6. Utvikle Sistranda sentrum

Et sterkt kommunesentrum er et viktig bidrag i å gjøre Frøya mer attraktiv. Store deler av servicenæringen holder til på Sistranda og et godt service- og tjenestetilbud gjør kommunen attraktiv som bo og arbeidskommune. Viktige fokusområder for sentrumsutvikling er: flere etableringer av butikker og servicetilbud, tilgang på sentrumsnære boliger, forskjønning av sentrum og det å ha et levende sentrum både dag og kveld og hverdag og helg.

### 6.1 Tiltrekke oss nye butikker og styrke handelsnæringa

Sistranda er et flott kommunesenter med variert utvalg i butikker. Et sterkere sentrum vil føre til økt aktivitet for eksisterende butikker og servicetilbud, redusere handelslekkasjen, trygge arbeidsplasser og flere nyetableringer, som igjen gir nye arbeidsplasser. Det bør fortsatt satses å tiltrekke seg andre service og tjenestetilbud som komplementerer og utvider det tilbudet som allerede finnes på Frøya.

### Tiltak:

- Ha tilstrekkelig tilgang på lokaler.
- Ha et nært samarbeid med Frøya handelsstandsforening.
- Arrangere en etablerersamling for potensielle nye butikker og servicetilbud.
- Kontinuerlig og systematisk søke etter nye servicetilbud og butikker.

**Ansvar:** Frøya kommune, gårdeiere, Frøya Handelstand og FNF.

**Fremdrift:** 2014-2018

### 6.2 Ha fortsatt fokus på sentrumsnære boliger

Frøya kommune vokser i folketall. Dette medfører økt behov for boliger av god standard. Sistranda og omegn er det området i øyregionen med størst befolkningstetthet. Skal Sistranda bevare sin

attraktivitet og vokse videre som kommunesenter, må det legges en langsiktig strategi for boligbygging.

**Tiltak:**

- Følge opp boligbehov i rullering av næringsplan.
- Kontinuerlig møte etterspørselen etter boliger ved å sørge for å ha tilgjengelig areal.
- Sentrumsnær lavterskel botilbud.

**Ansvar:** Frøya kommune

**Fremdrift:** 2014-2018

### 6.3 Oppgradering, forskjønning og fremtidig vedlikehold av uteområder i sentrum

Et attraktivt sentrum er et sted med god balanse mellom travle handels- og aktivitetsområder og «lommer» med rom for ro og litt hvile. Det er viktig å finne en god løsning på flyt av folk, parkering, gods inn og ut og ellers en effektiv håndtering av de behov butikkene og tjenestetilbyderne har. Det har skjedd mye i Sistranda sentrum på kort tid med bygging av FKK, utbygging av Hotell Frøya med tilhørende uteområde, ny miljøgate, forskjønning rundt offentlige bygg og nye lekeplasser for barn. Det er viktig at dette vedlikeholdes og tilpasses der hvor det er mulig. Sistranda sentrum skal ha gode uteområder for barn og voksne i alle aldre, og sørge for universell utforming også utendørs.

**Tiltak:**

- Videreføre pågående prosjekt om oppgradering, forskjønning og vedlikehold av uteområder i sentrum.
- Sikre tilstrekkelig tilgang på parkeringsplasser.
- Nær dialog med handelstandsforeninga for å få tak i tilbakemeldinger, innspill og klager de mottar fra kunder og brukere.

**Ansvar:** Frøya kommune, handelsstand, gårdeiere og FNF.

**Fremdrift:** 2014-2016